

PROGRAMA

VII JORNADES D'ARQUEOLOGIA DE LES ILLES BALEARS

MENORCA, 30 DE SETEMBRE | 1 I 2 D'OCTUBRE DE 2016

Organitza:

Col·legi Oficial de Doctors
i Llicenciats en Filosofia i Lletres
i en Ciències de les Illes Balears
Secció d'Arqueologia

Col·labora:

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

MUSEU DE
MENORCA

**MENORCA
TALAIÒTICA**

Candidata Patrimoni Mundial
Única al món

COMITÈ ORGANITZADOR:

MONTSERRAT ANGLADA FONTESTAD, ANTONIA MARTÍNEZ ORTEGA, MATEU RIERA RULLAN

DIVENDRES DIA 30 DE SETEMBRE
MUSEU DE MENORCA, Plaça Pla des Monestir s/n, 07701 Maó, Menorca (Illes Balears)

11:00 Benvinguda i presentació de les Jornades

Primera Sessió: Prehistòria i Protohistòria (Moderador: Mateu Riera)

11:20 ARQUITECTURA I TERRITORI DE LES NAVETES FUNERÀRIES DE MENORCA - José Simón Gornés Hachero

11:30 RESULTATS PRELIMINARS DE L'EXCAVACIÓ ARQUEOLÒGICA AL RECINTE DE TAULA DE SA CUDIA CREMADA - Anglada, M., Bravo, C., Riudavets, I.

11:40 ELS MATERIAL TALAIÒTICS DE LA COL·LECCIÓ VIVES ESCUDERO - Octavio Pons Machado

11:50 ELS ENTERRAMENTS EN CALÇ DE SA COVA DE NA PRIOR (BARRANC DE BINIGAUS, MENORCA) - Mark Van Strydonck, Guy De Mulder, Montserrat Anglada, Laurent Fontaine

12:00 LES TASQUES ARQUEOLÒGIQUES D'AMICS DEL MUSEU DE MENORCA A L'ÀREA SUD-EST DE TORRE D'EN GALMÉS (ALAIOR-MENORCA) - Martí Carbonell, Borja Corral, Antoni Ferrer, Francesc Isbert, Carmen Lara, Cecilia Ligeró, Ester Marcos, Joaquin Pons, Carlos de Salort

Descans

Segona Sessió: Prehistòria i Protohistòria (Moderadora: Montserrat Anglada)

12:30 UN INTENTO DE ANALIZAR LA DISTRIBUCIÓN ESPACIAL DE LOS ARTEFACTOS EN LAS TAULAS DE MENORCA - Guy De Mulder, Ann-Sophie De Witte

12:40 AVANÇOS METODOLÒGICS PER A L'ESTUDI DE LES UNITATS DOMÈSTIQUES POSTALAIÒTIQUES EN EL MARC DEL PROJECTE MODULAR - Octavio Torres Gomariz

12:50 AVANCE EN LA INVESTIGACIÓN DEL MUNDO FUNERARIO POSTALAYÓTICO MENORQUÍN EN EL MARCO DEL PROYECTO MODULAR: HIPOGEOS Y PROBLEMÁTICA DE ESTUDIO - Sonia Carbonell Pastor

13:00 ENTERRAMENTS POSTALAIÒTICS EN UNA MENA DE "CISTES" VORA MAR DE S'EMBARCADOR DE SALAIRÓ (MERCADAL) - Joan C. De Nicolás Mascaró, Miquel A. Pons Carreras

13:10 MENORCA ENTRE CARTAGO Y ROMA: AVANCE DE LA EXCAVACIÓN DEL PROYECTO MODULAR EN EL POBLADO TALAYÓTICO DE SON CATLAR (CIUTADELLA) - Fernando Prados, Helena Jiménez, María José León, Andrés M. Adroher, Joan de Nicolás, José J. Martínez

Debat de les dues primeres sessions (Moderadora: Montserrat Anglada)

Dinar

Tercera Sessió: Prehistòria, Protohistòria i Edat Antiga (Moderadora: Glenda Graziani)

16:00 **LA PRIMERA METAL·LÚRGIA PITIÛSA. UNA APROXIMACIÓ ARQUEOMÈTRICA** - Pau Sureda, Núria Rafel, Ignacio Montero

16:10 **XARXES VISUALS I CONNECTIVITAT DURANT L'EDAT DEL FERRO A MALLORCA. EL CAS DE LA PENÍNSULA DE CALVIÀ** - Alejandra Galmés Alba, Manuel Calvo Trias

16:20 **ESTRUCTURES INÈDITES AL SECTOR NORD DE LA NECRÒPOLIS DE SON REAL, SOLUCIONS DE PRESERVACIÓ DEL CONJUNT MONUMENTAL I AMENACES** - Jordi Hernández-Gasch, Bernat Burgaya Martínez, Francisca Cardona Lopez, Margalida Munar Grimalt

16:30 **REIVINDICACIÓN DE LOS ANTIGUOS GRABADOS DE LOS HIPOGEOS PREHISTÓRICOS DE MENORCA (II): LOS GRABADOS NÁUTICOS** - Joan C. De Nicolás Mascaró, Vicente Ibáñez Orts, Pere Arnau Fernández, Mónica Zubillaga

16:40 **EVIDÈNCIES DE CONTINUÏTAT I REUTILITZACIÓ DE LES COVES POSTTALAIÒTIQUES, EL CAS DE LES COVES DE S'ALBUFERA DES PORT (CIUTADELLA DE MENORCA)** - Elena Sintès Olives

16:50 **ELS NESÒNIMS D'EIVISSA A L'ITINERARIUM MARITIMUM: INSULA DIANA LESBOS EBUSOS (WESS. 510, 4)** - Bartomeu Obrador Cursach

17:00 **EL PROJECTE D'ACTUACIÓ ARQUEOLÒGICA DE LA COVA DEL MOLÍ D'EN GASPAR DE SES CASES NOVES DE SINEU (MALLORCA): LA CAMPANYA D'EXCAVACIÓ DE 2014** - Antonia Martínez Ortega, Mateu Riera Rullan, Josep Maria Puche Fontanillas

17:10 **L'HABITACIÓ ROMANA 5. HORITZONS CLÀSSICS AL JACIMENT DE SON FORNÉS** - Museu Arqueològic de Son Fornés

17:20 **ALGUNAS NOVEDADES DE EPIGRAFÍA ANFÓRICA MENORQUINA** - Piero Berni Millet, Joan C. De Nicolás Mascaró, Élise Marliere, Josep Torres Costa

Debat de la Tercera Sessió (Moderadora: Glenda Graziani)

Descans

Quarta Sessió: Edat Antiga i Mitjana (Moderadora: Antonia Martínez)

18:00 **ESTUDI DELS MATERIALS CERÀMICS D'ÈPOCA ANTIGA TROBATS A PORTOCRISTO (MANACOR – MALLORCA), DURANT LA CAMPANYA DE PROSPECCIONS I SONDEJOS SUBAQUÀTICS DE 2012** - Mateu Riera Rullan, Sebastià Munar Llabrés, Albert Martín Menéndez

18:10 **SES LLUMETES: EXCAVACIÓ ARQUEOLÒGICA SUBACUÀTICA DE UNA NAVE ROMANA DEL S. I D.C. EN LA PLAYA DE PORTO CRISTO** - Sebastià Munar, Carlos de Juan, Albert Martín, Javier Rodríguez

18:20 **DEPÓSITO DE MATERIALES ROMANOS EN LA ISLA DEL REY, MENORCA** - Amalia Pérez-Juez, Octavio Pons, Ricardo Elia, Alexander Smith

18:30 **MARQUES POSTCUITA EN CERÀMIQUES DE MALLORCA** - M. Magdalena Riera Frau

18:40 REINTERPRETACIÓN DEL EDIFICIO 11 DE SANISERA (SANITJA, MENORCA). ¿ES UNA BASÍLICA? - José Miguel Rosselló Esteve

18:50 ENTERRAMENTS AL VOLTANT DE LA BASÍLICA DE SANISERA (MENORCA). ESTUDI ANTROPOLÒGIC I DELS RITUALS FUNERARIS - Llorenç Alapont, Lisa Monetti

19:00 ANOTACIONES CRONOLÒGIQUES DE LA POSSIBLE ESGLÉSIA O MONESTIR CRISTIÀ DE S'ILLA D'EN COLOM (MAÓ) - Joan C. De Nicolás Mascaró

19:10 PROJECTE D'ACTUACIÓ ARQUEOLÒGICA DE LA COVA DEL MOLÍ D'EN GASPAR DE SES CASES NOVES DE SINEU: CAMPANYA DE 2015. APROXIMACIÓN A LA ESTRUCTURA DEL POBLAMIENTO DE ÉPOCA ROMANA, TARDOANTIGUA Y MEDIEVAL ISLÁMICA DEL TÉRMINO MUNICIPAL DE SINEU (MALLORCA) - Julio M. Román Punzón, María José Rivas Antequera, Bartomeu Vallori Márquez, Mateu Riera Rullan

19:20 SOBRE UN ABOCADOR ROMÀ, VÀNDAL, BIZANTÍ I MEDIEVAL DE SA MURADETA-ES PLA DE SANT JOAN FORA DE L'ANTIGA MURADA DE CIUTADELLA - Joan C. De Nicolás Mascaró (IME)

19:30 RESULTADOS PRELIMINARES DE LA INTERVENCIÓN ARQUEOLÒGICA PARA LA AMPLIACIÓN DE LA CARRETERA C733 EIVISSA-SANT JOAN - Jesús Martín Alonso, María Lourdes López Martínez

Debat de la Quarta Sessió (Moderadora: Antonia Martínez)

DISSABTE DIA 1 D'OCTUBRE

MUSEU DE MENORCA, Plaça Pla des Monestir s/n, 07701 Maó, Menorca (Illes Balears)

Quinta Sessió: Prehistòria i Protohistòria (Moderadora: Antonia Martínez)

10:00 **LA NAVETA DES CALÓ DE BETLEM (ARTÀ): UNA NOVA ESTRUCTURA D'HABITACIÓ DE L'EDAT DEL BRONZE DE MALLORCA** - Alejandro Valenzuela, Josep Antoni Alcover

10:10 **CRONOLOGIA I CARACTERITZACIÓ DELS NAVIFORMES DE FORMENTERA** - Pau Sureda

10:20 **LA COVA DEL CAMP DEL BISBE (SENCELLES). DADES PRELIMINARS DE LES INTERVENCIONS 2013-2015** - Lua Valenzuela, Beatriu Palomar, Nicolau Escanilla, Francisca Cardona i Llorenç Oliver

10:30 **BOTONS DE PERFORACIÓ EN V I PLAQUETES AMB DOBLE PERFORACIÓ A LA COVA DEL CAMP DEL BISBE (SENCELLES): TECNOMORFOLOGIES I MATÈRIA PRIMERA** - Nicolau Escanilla, Beatriu Palomar, Lua Valenzuela

10:40 **COVES FORN? NOVES REFLEXIONS ENTORN AL RITU DE LA CALÇ A MALLORCA** - Jaume Deyà Miró

10:50 **TAUOMORFS I TAUOLATRIA: EL CULTE AL BOU A LA PREHISTORIA DE MENORCA** - José Simón Gornés Hachero

11:00 **RESULTATS PRELIMINARS DEL PROJECTE D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA AL JACIMENT DE SES TALAIES DE CAN JORDI (SANTANYÍ)** - Anglada, M.; Escanilla, N.; Palomar, B.; Ramis, D.

11:10 **MONUMENTALITAT I ESPAI SOCIAL DURANT EL PERÍODE TALAIÒTIC A MALLORCA** - Maria Gelabert Oliver

11:20 **ES ROSSELLS: RESULTATS PRELIMINARS DE LA PRIMERA CAMPANYA TRIANUAL** - Francisco Bergues, Rafel Font, Alejandra Galmés, Celia González, Cristoph Rinne, Javier Rivas, Bartomeu Salvà, Paloma Salvador

Descans

Sisena Sessió: Prehistòria, Protohistòria i Edat Antiga (Moderador: Jordi Hernández)

12:00 **INDUSTRIA ÓSEA DE LA NECRÓPOLIS DE SON PELLISSER; EL "TAP" EN LA ARQUEOLOGÍA MALLORQUINA** - Mercedes Alvarez Jurado-Figueroa, Agustín Fernández Martínez

12:10 **RESULTATS DE LES INTERVENCIONS REALITZADES A LES HABITACIONS ADOSSADES DE S'HOSPITALET VELL, MANACOR** - Magdalena Salas Burguera, Damià Ramis Bernad

12:20 **PROSPECCIÓN DEL PROYECTO MODULAR EN TORRELLAFUDA (CIUTADELLA). UNA PROPUESTA METODOLÓGICA PARA EL ESTUDIO DE ESPACIOS PERIURBANOS** - Helena Jiménez, Andrés M. Adroher, Joan de Nicolás, Fernando Prados, José J. Martínez

12:30 **LA COL·LECCIÓ ULLDEMOLINS D'OBJECTES ARQUEOLÒGICS PROCEDENTS EN PART DE POSSIBLES NECRÒPOLIS PRERROMANES I**

ROMANES O D'UN SANTUARI POSTALAIÒTIC DE LLARGA DURADA EN TERRES DE SA CUDIA CREMADA (MAÓ) - Joan C. De Nicolás Mascaró

12:40 LA IMPORTACIÓN DE ÁNFORAS EN EL YACIMIENTO DE SON FERRANDELL OLEZA - Guy De Mulder

Debat de les sessions Cinquena i Sisena (Moderador: Jordi Hernández)

Dinar

Setena Sessió: Edat Mitjana (Moderador: Llorenç Oliver)

16:00 LA COCINA ANDALUSÍ DE TORRE D'EN GALMÉS: ANÁLISIS DEL AJUAR CERÁMICO - Amalia Pérez-Juez, Helena Kirchner

16:10 EVIDÈNCIES DE CONTINUÏTAT I REUTILITZACIÓ DELS POBLATS TALAIÒTICS, EL CAS DE LA MAQBARA DE SO NA CAÇANA (ALAIOR, MENORCA) - Elena Sintés Olives

16:20 APROXIMACIONS A LA TIPOLOGIA DE LA CERÀMICA ANDALUSÍ DEL PUIG DE SA MORISCA (SANTA PONÇA, MALLORCA) - Alejandro Ramos Benito

16:30 ESTUDI TIPOLÒGIC I ARQUEOMÈTRIC D'UN ATAIFOR SINGULAR RECUPERAT A LA TORRE III DEL PUIG DE SA MORISCA (SANTA PONÇA, MALLORCA) - Alejandro Ramos Benito, Daniel Albero Santacreu, José C. Carvajal López

16:40 ANÀLISI PETROLOGIC PRELIMINAR DE LES CERAMIQUES ISLAMIQUES DE LA TORRE III DEL PUIG DE SA MORISCA (SANTA PONÇA, MALLORCA) - Daniel Albero Santacreu, Guillem Mateu Vicens, José Cristóbal Carvajal López

16:50 LA MAQBARA DE YABISA A TRAVÉS DE LA EXCAVACIÓN ARQUEOLÓGICA EN EL SOLAR DEL ANTIGUO EDIFICIO DE LOS SINDICATOS CALLE BARTOMEU VICENTE RAMON, 33 - Glenda Graziani, Juan José Marí Casanova, Almudena García-Rubio

17:00 ANTROPOLOGÍA DE CAMPO DE LA MAQBARA DE YABISA - Almudena García-Rubio, Juan José Marí Casanova, Glenda Graziani

17:10 L'ALQUERIA ISLÀMICA D'ES MONESTIR (LA MOLA, FORMENTERA). LES DADES D'UNA ACTUACIÓ PREVENTIVA - Ricard Marlasca Martín, M^a. J. Escandell Torres, Josep. Mª López Garí

17:20 LAS MARCAS DE CANTERO MEDIEVALES LOCALIZADAS EN EL ÁREA DEL BASTIÓN DE LOS CLÉRIGOS DE LAS MURALLAS DE PALMA (BALEARES, ESPAÑA) - Antonia Martínez Ortega

Debat de la Setena Sessió (Moderador: Llorenç Oliver)

Descans

Vuitena Sessió: *Varia* (Moderador: Mateu Riera)

17:50 DE LA PREHISTÒRIA A LA HISTÒRIA: CANVI I CONTINUÏTAT ALS HÀBITS ALIMENTARIS DELS HABITANTS DE LES ILLES BALEARS A PARTIR DELS ESTUDIS DE C14 I ISÒTOPS ESTABLES (Δ C13 AND Δ N15) - Mark Van Strydonck, Mathieu Boudin, Damià Ramis

18:00 ESTAT ACTUAL DE LES INVESTIGACIONS SOBRE MOLES I MOLERES DE L'ILLA DE MALLORCA - Joaquim Sánchez Navarro

18:10 INTERVENCIONES ARQUEOLÓGICAS EN LA FORTIFICACIÓN RENACENTISTA DE EIVISSA (DALT VILA) - Anna Artina

18:20 LA REHABILITACIÓ DEL PATI DE SA LLUNA: UN LLARG PROCÉS DE RECUPERACIÓ DE PATRIMONI HISTÒRIC - Martí Carbonell, Antoni Ferrer, Joana M. Gual, Rafel Mus, Bernardí Seguí

18:30 DESENVOLUPAMENTS DEL LLENGUATGE LÚDIC EN LA DIDÀCTICA DE LES PRÀCTIQUES SOCIALS: EL CAS DE LA PREHISTÒRIA RECENT A LES ILLES BALEARS - Maite Noguera Tugores

18:40 LA REDESCOBERTA DEL PATRIMONI ARQUEOLÒGIC DEL MUNICIPI DE MURO (MALLORCA): RECERCA, RESTAURACIÓ I DIFUSIÓ SOCIAL DE L'ASSENTAMENT DE L'EDAT DEL FERRO DE SON SERRA - Margalida Rivas Llompart, Jordi Hernández-Gasch, Antoni Puig Palerm, Bernat Burgaya Martínez, Margalida Munar Grimalt

18:50 LA RUTA ARQUEOLÒGICA SENCELLES-COSTITX. UN EXEMPLE DE COL·LABORACIÓ INTERMUNICIPAL PER A LA RECERCA I LA SOCIALITZACIÓ DEL PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - Francisca Cardona, Marc Ferré, Sebastià Munar, Beatriz Palomar, Lua Valenzuela

19:00 NOVES TASQUES DE CONSOLIDACIÓ I RESTAURACIÓ AL POBLAT DE CAP DE BARBARIA II (FORMENTERA, ILLES BALEARS). LES CAMPANYES DE 2015 I 2016 - Munar, M., Burgaya, B., Camarós, E., Cueto, M., Teira, L., Sureda, P.

19:10 LA CARTA ARQUEOLÒGICA SUBACUÁTICA DE FORMENTERA (2015 - 2019). UN PROYECTO DEL INSTITUT BALEAR D'ESTUDIS EN ARQUEOLOGIA MARÍTIMA (IBEAM) - Enrique Aragón, Sebastià Munar, Javier Rodríguez

19:20 EL DERELICTE DE CALA SANTANYÍ. PRIMERS RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA SUBAQUÀTICA DE JULIOL DE 2015 - Enric Colom Mendoza, Aurora Rivera Hernández, Andrea Torres Ferrer

19:30 ELS PLANS DE GESTIÓ DEL PATRIMONI HISTÒRIC - M. Cristina Rita

Debat de la Vuitena Sessió (Moderador: Mateu Riera)

19:50 Cloenda Oficial

**DIUMENGE DIA 2 D'OCTUBRE
EXCURSIÓ AMB AUTOCAR POSAT PEL CONSELL DE MENORCA**

10:00 Visita de l'exposició "Antoni Vives Escudero" del Museu de Menorca

11:00 Sortida en Bus des del Museu de Menorca

11:15 Visita als jaciments de Maó de CORNIA NOU i SA CUDIA CREMADA

Entre les 14:00 i 14:30 Aturada a l'aeroport

14:30 Dinar

Entre les 16:30 i les 17 h segona aturada a l'aeroport